

ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«29» листопада 2021 р.

Програми навчальних дисциплін

програма підвищення кваліфікації тренерів (тренерів-викладачів) та інших фахівців у сфері фізичної культури і спорту у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ПРОФЕСІЙНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ТРЕНЕРІВ (З ОБРАНОГО ВИДУ СПОРТУ)»

Назва програми

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

Назва навчальної дисципліни: Психологічний тренінг у професійній діяльності тренера

Цільовий компонент: забезпечити слухачів знаннями про особливості використання тренінгу як дієвого методу розвитку професійних і особистісних якостей тренера, розвитку компетентностей здійснювати результативний вплив на вихованців під час їх підготовки та участі у спортивних змаганнях.

Змістовий компонент: Проблема психологічного забезпечення професійної діяльності тренера. Психологічний тренінг як дієвий метод розвитку професійних і особистісних якостей тренера. Роль психологічної компетентності тренера у його взаємодії з вихованцями. Застосування методів психорегуляції при відновленні працездатності тренерів і спортсменів. Практичні аспекти психологічної підготовки спортсменів до змагань. Використання засобів психологічного впливу тренера на спортсменів під час змагань. Вправи для вдосконалення психологічних установок та когнітивних навичок тренерів і спортсменів.

Процесуальний компонент: форми: тренінгові заняття; методи: створення ситуації інтересу у процесі викладення, опора на життєвий досвід; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 6. Вміє здійснювати психолого-педагогічний супровід навчально-тренувального процесу підтримку і розвиток усіх його суб'єктів.

ПРН 7. Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

Список рекомендованої літератури:

1. Бакли Р. Теория и практика тренинга / Р. Бакли, Дж. Кэйпл. – Спб.: Питер, 2002. – 352 с. – (Серия «Эффективный тренинг»)
2. Вачков И.В. Психология тренинговой работы: Содержательные, организационные и методические аспекты ведения тренинговой группы / И.В. Вачков. – М.: Эксмо, 2007. – 416 с. – (Образовательный стандарт XXI).
3. Вулканова Я.Х. Тренинг уверенности для юных спортсменов и подростков. – Краснодар: КГФКСТ, 2005. – 32 с.
4. Гринь А.Р. Основы профессионально-педагогического мастерства тренера. – Практикум з футболу, Київ, 2009. – С. 87-90.
5. Загайнов Р.М. К проблеме уникальности личности спортсмена-чемпиона Спортивный психолог. – 2005. - №1. – С.4-6.
6. Кипнис М.Ш. Энциклопедия игр и упражнений для любого тренинга / Михаил Кипнис. – Москва: Издательство АСТ, 2018. – 621с.
7. Малкин В.Р., Рогалева Л.Н. Использование средств психической саморегуляции в спорте: итоги и перспективы // Журнал спортивного психолога. - 2003. – Спецвыпуск. – С. 36-43.
8. Марищук В.Л., Блудов Ю.М., Плахитенко В.А., Серова Л.К., Методики психодиагностики в спорте: Учеб. пособие. – М.: Просвещение, 1990. - 256 с.
9. Торн К. Тренинг. Настольная книга тренера / Торн К., Маккей Д.; пер. с англ. О. Орешкиной. – [2-е изд.]. – СПб.: Питер, 2008 – 240 с. – (Серия «Эффективный тренинг»)
10. Clegg V. Training Plus: Revitalizing your training / Clegg V. // 4th edn, Kogan Page, 2000. – P. 116-128.

Інформаційні ресурси:

1. Библиотека с книгами по психологии. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://psychologylib.ru/books/index.shtml>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. [Электронный ресурс]. Режим доступа: nbuv.gov.ua
3. Институт психології імені Г.С. Костюка НАПН України. [Электронный ресурс]. Режим доступа: psychology-naes-ua.institute

Назва навчальної дисципліни: Соціально-правові основи сучасного спорту

Цільовий компонент: висвітлити основні положення правового регулювання діяльності державних та суспільних органів управління фізичною культурою та спортом, а також соціально-політичних та організаційно-правових основ олімпійського і професійного спорту.

Змістовий компонент: Поняття і сутність права, його основні функції. Правовідносини. Правомірне поведінка та правопорушення. Загальна характеристика законодавства в галузі спорту. Правове регулювання діяльності державних та суспільних органів управління фізичною культурою та спортом. Нормативне регулювання положень про спортивні організації. Регулювання праці професійних спортсменів та тренерів. Організаційно-правові основи протидії допінгу в спорті. Нормативно-правове регулювання міжнародних спортивних рухів.

Процесуальний компонент: *форми:* лекція-діалог, тренінгові заняття; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, опора на життєвий досвід; *засоби:* презентація, нормативно-правова база в галузі фізичної культури і спорту

Результативний компонент:

ПРН 1. Знає основні законодавчі документи, нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

Список рекомендованої літератури:

1. Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” : від 14.09.2000 р., № 1954-III //– ВВР України. 2000. № 43. ст. 370.

3. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. № 14. С. 80

4. Наказ Міністерства молоді та спорту «Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з олімпійських видів спорту» №1258 від 17.04.2014 р.

5. Наказ Міністерства молоді та спорту «Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту» №1305 від 24.04.2014 р.

6. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

7. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О.В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид.наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.

8. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.

9. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П.ельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Назва навчальної дисципліни: Сучасні тенденції розвитку спорту

Цільовий компонент: наукове обґрунтування раціональної системи підготовки спортсменів, що базується на сучасних знаннях щодо тенденцій розвитку сучасного спорту.

Змістовий компонент: стратегія розвитку фізичної культури і спорту України до 2028 року. Глобалізація сучасного спорту. Сучасні підходи до організації міжнародних комплексних змагань.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, тренінгові заняття; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі фізичної культури і спорту.

Результативний компонент:

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 7. Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

Список рекомендованої літератури:

1. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року Постанова кабінету міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089. Київ, 2020. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>

2. Кириленко О.М. Розвиток інституту спорту в умовах глобалізації. Режим доступу: <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2010/4/9.pdf>

3. Сушко Р., Дорошенко Е. Глобалізація в сучасному світі та її вплив на спорт вищих досягнень //Спортивний вісник Придніпров'я. 2016. № 2. С. 140-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svp_2016_2_29

4. Кропивницька Т., Краснянський К., Брикульський О. Сучасні підходи до організації міжнародних комплексних змагань//Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2017. № 3. С. 26-33. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/TMFVS_2017_3_6

5. Неолімпійський спорт: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту / [Є. В. Імас, С. Ф. Матвеев, О. В. Борисова та ін.]. – К.: Олімп. л-ра, 2015. – 202 с.

Назва навчальної дисципліни: Спортивне харчування в ергогенному забезпеченні підготовки спортсменів

Цільовий компонент: Розкрити сучасні підходи засобів і структури ергогенного спортивного харчування.

Змістовий компонент: Програмний підхід до ергогенного забезпечення підготовки спортсменів. Базові програми ергогенного забезпечення. Підтримка водно-електролітного балансу. Програма оптимізації стану гепато-біліарної системи. Склад тіла спортсмена. Оптимізація функціонального стану організму та аеробної витривалості на підґрунті зниження жирової маси тіла. Швидке зниження маси тіла при збереженні функціонального стану організму. Збільшення і стабілізація м'язової маси тіла. Стимуляція еритропоезу, імуномодуляція, антиоксидантний захист, підвищення стійкості до гіпоксії, стрес- і хондопротекція. Медико-біологічний контроль за харчуванням спортсмена.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, тренінгові заняття; практичні робота з використанням інтерактивних технологій; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід, інтерактивні; *засоби:* презентація, мультимедійні засоби, робота з програмою Excel.

Результативний компонент:

ПРН 4. Знає основи сучасної системи підготовки спортсменів, структуру і методики побудови процесу підготовки, видів підготовки спортсменів.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 8. Вміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

Список рекомендованої літератури:

1. Бойко Е. Питание и диета для спортсменов. Режим доступа <https://libcat.ru/knigi/domovodstvo/zdorove/302210-elena-bojko-pitanie-i-dieta-dlya-sportsmenov.html>

2. Маркова О. В. Впровадження інтегрованого курсу з дисциплін медико-біологічного циклу в навчальну діяльність майбутніх вчителів. *Нова Українська школа: теорія і практика реалізації інтегрованого підходу*. Тернопіль : Вектор, 2018. С. 239-241.

3. Маркова О. В. Особливості складу тіла дітей підліткового віку. *Фізичне виховання і спорт в навчальних закладах України на сучасному етапі: стан, напрямки та перспективи розвитку*. Харків: ФОП Озеров Г. В., 2018. С. 172–178.

4. Орлова Н. Я. Біохімія та фізіологія харчування. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 288 с.

5. Полиевский А. Основы индивидуального и коллективного питания спортсменов. М: Физкультура и спорт, 2005. 384 с.

6. Португалов С. Н. Программы спортивного питания. Режим доступа http://sportwiki.to/Программы_спортивного_питания

7. Фицджеральд М. Диета чемпионов. 5 принципов питания лучших спортсменов. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2017. 336 с.

Інформаційні ресурси:

<http://osvita.ua/legislation/other/82184/>

Назва навчальної дисципліни: Основи підприємницької діяльності у фізичній культурі і спорті

Цільовий компонент: Розкрити основні теоретичні та практичні питання, пов'язаних з підприємницькою діяльністю у сфері фізичної культури і спорту в Україні.

Змістовий компонент: Фізична культура і спорт в структурі сучасного ринку. Види та форми підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Основи організації малого бізнесу у сфері фізичної культури і спорту. Пошук підприємницьких ідей. Складання бізнес-плану. Порядок реєстрації суб'єктів бізнесу. Зміст основних установчих та реєстраційних документів. Основні засади державної податкової політики щодо оподаткування підприємницької діяльності. Розрахунок розміру податків за спрощеною системою оподаткування суб'єктів малого бізнесу.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи у сфері оподаткування підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знає основні законодавчі документи, нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 7. Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

Список рекомендованої літератури:

1. Гадайчук Д.Л. Результати досліджень з питань використання фінансових ресурсів організаційно управлінськими структурами у спорті вищих досягнень. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2004. № 13. С. 29-39.

2. Бочко О. Ю., Проскура В.Ф. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери: навч. посіб. К.: Ліра-К. 2014. 218 с.

3. Верига Ю. А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2014. 264 с.

4. Куделко В.Є. Організація і технологія управління фізичною культурою і спортом в системі районного територіально-адміністративного утворення: автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання: 24.00.02. / ХДАФК, Харків. 2005. 22 с.
5. Кузьменко О.О. Реалізація державної програми у сфері фізичної культури і спорту. *Науковий вісник молодих вчених*. 2010. Вип. 1 (1). С. 225-229.
6. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: закономірності функціонування та розвитку. К.: Олімпійська література, 2007. 215 с.
7. Мічуда Ю. Проблеми розвитку підприємництва у сфері спорту для всіх. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2007. № 1. С. 82-86.
8. Молдаван А.Д. Особливості і проблеми підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту. *Молодий вчений*. 2018. № 3.3 (55.3). С. 67-70.
9. Павелко А. Спорт як специфічний об'єкт державної політики (на прикладі футболу). *Актуальні проблеми державного управління*. 2007. Вип. 1 (27). С. 76-82.
10. Панченко Г.І., Бондаренко С.В. Маркери визначення професійної компетентності фітнес тренера на основі вивчення попиту на ринку послуг. *Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи*. Збірник наукових праць XXI Міжнародної науково-практичної конференції. Харківська державна академія фізичної культури, 2021.
11. Площинська А. Розвиток державної політики в галузі фізичної культури та спорту в сучасній Україні. *Молода спортивна наука України*. 2008. Вип. 12, Т. 2. С. 158-162.

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-99#Text>

http://4ua.co.ua/sport/za2ac69b5c43b88421206c26_0.html

Назва навчальної дисципліни: Теоретико-методичні та організаційні аспекти підготовки спортсменів

Цільовий компонент: Розкрити сучасне бачення спортивної підготовки як комплексної системи педагогічного впливу на юних вихованців. Проаналізувати особливості управління тренувальною і змагальною діяльністю спортсменів, види спортивної підготовки й систему багаторічного спортивного вдосконалення.

Змістовий компонент: Структура і методика побудови програми тренувальних занять, мікро-, мезо- та макроциклів. Основи підготовки спортсменів у процесі багаторічного удосконалення. Спортивна підготовка як педагогічна система комплексного впливу. Види спортивної підготовки (технічна, тактична, фізична, психологічна, теоретична та інтегральна підготовка). Управління і контроль у процесі підготовки спортсменів.

Процесуальний компонент: форми: проблемна лекція; методи: проблемного викладу, створення ситуаційних завдань, опора на професійний досвід знаних тренерів; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі "Фізична культура і спорт".

Результативний компонент:

ПРН 3. Знає традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності тренера-викладача в обсязі, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності.

ПРН 4. Знає основи сучасної системи підготовки спортсменів, структуру і методики побудови процесу підготовки, видів підготовки спортсменів.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 8. Вміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

Список рекомендованої літератури:

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. Київ: Олимпийская литература, 2002. 293 с.

2. Губа В. П., Квашук П. В., Никитушкин В. Г. Индивидуализация подготовки юных спортсменов. Москва : Физкультура и спорт, 2009. 276 с.

3. Кашуба Виталий. Инновационные технологии в современном спорте // *Теорія і методика підготовки спортсменів*. С. 46-57. URL : <http://www.infiz.dp.ua/misc-documents/2016-01/2016-01-08.pdf>

4. Клещев В. Н. Периодизация макроциклов и характеристика периодов. UR: <http://mfight.ru/138-periodizaciya-makrociklov-i-harakteristika>

5. Коробко С. В. Щербина З. И., Куделко В. Э., Буймистрова Л. В. Оценка физического развития и физической подготовленности : метод. реком. для студентов всех специальностей. Харьков : Изд-во НФАУ, 2003. 43 с.

6. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : навч. посіб. Вінниця: Планер, 2014 616 с.

7. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2009. 274 с.

8. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. Київ : Олимпийская литература, 2004. 808 с.

9. Початкова та базова підготовка спортсменів: теоретико-методичні та організаційні аспекти: Навчальний посібник. Кропивницький: ПП В.Ф. Лисенко, 2018. 210 с.

10. Фискалов В. Д. Черкашин В. П. Теоретико-методические аспекты практики спорта: учебное пособие. UR: https://books.google.com.ua/books?id=mMs&DgAAQBAJ&hl=uk&source=gbs_similarbooks.

11. Фискалов В. Д. Теоретические основы и организация подготовки спортсменов. Волгоград, 2010. 406 с.

12. Sobko S.H., Sobko N.H., Maleniuk T.V., Babalich V.A., Panchenko G.I. Improving Coordination of Young Footballers Aged 9-10 Years. International Journal of Human Movement and Sports Sciences: Physical Therapy, Sports Therapy and Rehabilitation: Horizon Research Publishing, USA, 9 (5), 2021. 940-947. Видання Scopus.

Інформаційні ресурси

<https://sqe.gov.ua/law/postanova-kabinetu-ministriv-ukrain-53/>

http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KP190707.html

Назва навчальної дисципліни: Сучасні технології будівництва та експлуатації спортивних споруд

Цільовий компонент: Проаналізувати матеріально-технічне забезпечення підготовки спортсменів. Розкрити сучасні технології будівництва та експлуатації спортивних споруд.

Змістовий компонент: Класифікація і структура спортивних споруд. Основи проектування і будівництва спортивних споруд. Розміри, розмітка і обладнання майданчиків для спортивних ігор, футбольного поля, легкоатлетичних споруд. Спортивні стадіони України та незвичні стадіони світу. Криті спортивні споруди.

Процесуальний компонент: *форми:* проблемна лекція; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладання, опора на життєвий досвід; *засоби:* презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в галузі будівництва спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд України.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знає основні законодавчі документи, нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

Список рекомендованої літератури:

1. Бурлаков И.Р., Неминуций Г.П. Специализированные сооружения для водных видов спорта : учеб. пособие . Москва: СпортАкадемПресс, 2002. 286 с.

2. Бурлаков И.Р., Неминуций Г.П. Специализированные сооружения для игровых видов спорта : учеб. пособие. Москва : СпортАкадемПресс, 2001. 184 с.

3. Бурлаков И.Р., Неминуций Г.П. Специализированные сооружения для легкой атлетики : учеб. пособие. Москва: СпортАкадемПресс, 2001. 116 с.

4. Бурлаков И.Р., Неминуций Г.П. Спортивные сооружения и комплексы : учеб. пособие. Ростов-на-Дону: РГПУ, 1997. С. 12 – 33.

5. Державні будівельні норми України. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди МБН В.2.2.-13-2003 // Державний комітет України з будівництва та архітектури. Київ. 2004. URL: <http://www.klimatvdomi.com/pdf/2.2.13.2003.pdf>

6. Легка атлетика: правила змагань : навч. посібник / за ред. А.О. Ковальова, Ю.А. Ковальнової. Кіровоград, 2008. 227 с.

7. Маленюк Т.В. Спортивні споруди і обладнання : навч. посібник. Кропивницький : Видавець Лисенко В.Ф., 2019. 152 с.

8. Маленюк Т.В. Фізкультурно-спортивні споруди : навч. посібник. Кіровоград, КОД, 2011. 120 с.

9. Маленюк Т.В. Обґрунтування значущості навчальної дисципліни «Спортивні споруди і обладнання» у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Фізичне виховання і спорт в навчальних закладах України на сучасному етапі: стан, напрямки й перспективи розвитку*: зб. наук. праць XXIV Всеукр. наук.-практ. конф. ЦУДПУ імені Володимира Винниченка. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-систем», 2018. С. 100-104.

10. Решетило С. Спортивно-фізкультурні споруди і обладнання : навч. посібник для студентів ВНЗ III – IV рівнів акредитації в галузі фізичного виховання і спорту. Львів: ЛДУФК, 2010. 104 с. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/21933/.pdf>

Інформаційні ресурси

<https://uk.wikipedia.org>

<https://mva.gov.ua/ua/veteranam/sport/perelik-sportivnih-sporud-ta-majdanchikiv>

Назва навчальної дисципліни: Основи наукових досліджень у фізичній культурі і спорті

Цільовий компонент: Розкрити науково-пошуковий характер тренерської праці в обраному виді спорту.

Змістовий компонент: Провідні принципи методології наукових досліджень. Проблематика сучасних наукових досліджень в галузі фізичної культури і спорту. Логіка наукового пошуку як необхідна складова успішної тренерської діяльності.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, тренінгові заняття, презентація власних досягнень; *методи:* проблемного викладу, дискусії, активних проговорено та спільного пошуку оптимальних рішень, опори на власний тренерський досвід; *засоби:* презентація.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знає основні законодавчі документи, нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 3. Знає традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності тренера-викладача в обсязі, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності.

ПРН 4. Знає основи сучасної системи підготовки спортсменів, структуру і методики побудови процесу підготовки, видів підготовки спортсменів.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 7. Вміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

ПРН 8. Вміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

Список рекомендованої літератури:

1. Артемчук Г. І. Методика організації науково-дослідної роботи. К.: Форум, 2000. 271с.

2. Бондаренко С. В., Собко Н. Г. Як написати та оформити магістерську роботу. Навчально-методичні матеріали. Кропивницький, ФОП М. А. Піскова, 2019. 08с.

3. Железняк Ю. Д. Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте. М.: Изд-во Центр «Академия», 2007. 272с.

4. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безвехня Г. В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді. К.: Олімпійська література, 2011. 224с.

5. Маниліч М. І., Григор'єв В. А. Основи наукових досліджень. Чернівці, УФЮІ, 2005. 136с.

6. Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень. К.: Ленвіт, 2009. 192с.

7. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К.: Знання, 2006. 307с.

8. Шиян Б. М., Вацеба О. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. Тернопіль, Навчальна книга – Богдан, 2008. 276с.

Назва навчальної дисципліни: Надання першої долікарської допомоги у процесі занять фізичною культурою і спортом. Гігієна спортсмена

Цільовий компонент: Набуття знань і практичних навичок з надання долікарської допомоги у процесі занять фізичною культурою і спортом. Оновлення та поглиблення знань щодо гігієнічних вимог організації навчально-тренувального процесу й особистої гігієни спортсмена.

Змістовий компонент: Оцінка загального стану спортсмена. Принципи надання першої допомоги. Правовий аспект надання долікарської допомоги. Алгоритм надання долікарської допомоги. Засоби першої допомоги. Ознаки життя і смерті. Штучне дихання та непрямий масаж серця. Перша долікарська допомога при кровотечах, травмах, переломах, опіках, обмороженнях, отруєннях. Питання загальної та особистої гігієни спортсмена.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення проблемних ситуацій під час навчально-тренувального заняття, опора на життєвий досвід, інтерактивні;

засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи щодо надання долікарської допомоги.

Результативний компонент:

ПРН 1. Знає основні законодавчі документи, нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 5. Вміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРУ 9. Вміє надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

Список рекомендованої літератури:

1. Бабаліч В.А. До питання розроблення концепції освітньої діяльності з підвищення кваліфікації тренерів та інших фахівців у сфері фізичної культури і спорту // Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 03-04 грудня 2021 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНУ» ДОР» / Наук. ред. О.Є. Висоцька. Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. С. 326-327

2. Бабаліч В.А., Маленюк Т.В. Тенденції та перспективи викладання дисципліни «Надання першої долікарської допомоги у процесі занять фізичною культурою і спортом» для студентів та слухачів курсів підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти. Молодий вчений. 2021. №11(99). С. 393-397.

3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>

4. Закон України «Про професійний розвиток працівників» (редакція від 27.12.2019) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17#Text>

5. Наказ Міністерства молоді та спорту України від 13.09.2016 № 3520 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації тренерів (тренерів-викладачів) та інших фахівців у сфері фізичної культури і спорту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dsmsu.gov.ua/media/2016/11/08/2/nm_3520.PDF

6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання до медичної допомоги особам при невідкладних станах». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14#Text>

7. Постанова Кабінету міністрів України від 21. 11. 2012 № 115 «Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF#n8>

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0746-14#Text>

<https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/13753/1/%D0%92%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%>

Назва навчальної дисципліни: Реалізація принципів інклюзивної освіти у спорті

Цільовий компонент: розкрити сучасні підходи до реалізації принципів інклюзивної освіти в спорті. Представити моделі педагогічного впливу в умовах реалізації принципів інклюзивного навчання в спортивній діяльності.

Змістовий компонент: Основні цінності та рамки компетентностей для тренерів, що дотримуються принципів інклюзивного підходу до спортивної підготовки вихованців. Узгодження програм підготовки вихованців з особливими потребами та вихованців нормо типового розвитку. Формування культури прийняття індивідуальних особливостей своїх однолітків нормо типовими вихованцями. Формування середовища закладів спортивної підготовки на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективної участі й діяльності в процесі спортивної підготовки всіх його учасників. Приведення території закладу, будівель та приміщень у відповідність із вимогами державних будівельних норм щодо закладів спортивно-педагогічного спрямування та «інклюзивності». Облаштування ресурсного приміщення для спортсменів різної спеціалізації.

Процесуальний компонент: форми: лекції, практичні заняття; методи: моделювання навчального середовища, активного обговорення, рольові ігри, провокація проблемних ситуацій, інтерактивні; засоби: розповідь, презентація, бесіда, тренінг.

Результативний компонент:

ПРН 2. Знає основні тенденції реалізації інклюзії в спорті.

ПРН 3. Знає традиційні та інноваційні методики управлінської діяльності тренера-викладача в обсязі, необхідному для виконання всіх функцій і напрямів його діяльності.

ПРН 6. Вміє здійснювати психолого-педагогічний супровід навчально-тренувального процесу, підтримку і розвиток усіх його суб'єктів.

Список рекомендованої літератури:

1. Берштейн Н. А. Физиология движений и активность. Москва, 1990. [Електронний ресурс] Режим доступу http://elibrary.gnpbu.ru/text/bernshteyn_fiziologiya-dvizheniy_1990/fs,1/

2. Дитина з особливими потребами: Інклюзивна освіта. Дефектологія. Корекційна педагогіка : журнал / гол. ред. В. Андреева. 2018. [Електронний ресурс] Режим доступу <http://www.prescentr.kiev.ua/ditina-z-osoblivimi-potrebami-nklyuzivna-osvta-defektologiya-korekcyina-pedagogka-102125>

3. Лапутин А. Н. Кинезиология учение о двигательной функции организма человека Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2007. №10. [Електронний ресурс] Режим

доступу <https://cyberleninka.ru/article/n/kineziologiya-uchenie-o-dvigatelnoy-funktsii-organizma-cheloveka>

4. Левченко С., Миценко Є. Оцінка стану дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами. *Студентський науковий вісник ЦДПУ ім. В. Винниченка*, 2021. С. 34-36.

5. Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2016. [Електронний ресурс] Режим доступу <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3004/Myronova-S.P.-Pedagogika-inkliuzyvnoi-osvity.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

6. Миценко Є. В. Придатність засобів оцінки рухової функції для моніторингу стану дітей з розладами спектру аутизму *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Фізична культура. 2020. № 36. [Електронний ресурс] Режим доступу <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9068>

7. Шинкарюк А. І. Рівні побудови рухів і смислова структура дії: монографія. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2008. 200 с.

Інформаційні ресурси:

<https://ircenter.gov.ua/>

<https://giuntipsy.com.ua/clinical/pep-3/>

Назва навчальної дисципліни: Мовленнєвий імідж тренера

Цільовий компонент: Сформувати в учасників базове розуміння структури мовленнєвого іміджу та комплексності комунікаційних процесів, ознайомити зі стилями та стратегіями спілкування тренера, основними правилами гарного тону, з правилами та персональними моделями роботи в команді, а також на практиці програти сценарії звернень до суспільних інститутів.

Змістовий компонент: Імідж людини. Роль вербальних і невербальних засобів мовленнєвої культури у формуванні іміджу. Види іміджу. Структура мовленнєвого іміджу. Імідж спорту як соціокультурний феномен. Мовленнєвий імідж тренера як суб'єкта спортивної діяльності. Комунікативні якості мовлення в структурі позитивного вербального іміджу тренера. Вербальні засоби формування іміджу тренера. Невербальна комунікація у взаємодії тренера й спортсмена. Спілкування в спорті як лінгво-культурне явище. Роль спілкування тренера зі спортсменами. Стили та стратегії спілкування тренера.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу в процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент: програмні результати навчання визначаються з переліку затвердженого в програмі підвищення кваліфікації.

ПРН 5. Уміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 6. Уміє здійснювати психолого-педагогічний супровід навчально-тренувального процесу підтримку і розвиток усіх його суб'єктів.

ПРН 7. Уміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

Список рекомендованої літератури:

1. Барна Н. В. Імеджологія : навч. посіб./ за наук. ред. В. М. Бебика. Київ : Університет «Україна», 2007. 217 с.

2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академія, 2004. 344 с.

3. Галицька Е., Донконглова Н. Імідж ділової людини та чинники впливу на його формування. *Наукові записки НаУКМА*. 2011. Т. 1. С. 12–16.

4. Культура фахового мовлення / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги – XXI, 2005. 496 с.

5. Ліштаба Т. В. Основи лінгвістичної комунікації. Кропивницький, 2017. 132 с.

6. Ліштаба Т. В. Мовленнєва культура – важлива складова успішної професійної діяльності сучасного фахівця. *Наукові записки ЦДПУ*. Випуск 165. Серія : Філологічні науки (мовознавство). Кропивницький, 2018. С. 530-535.

7. Ліштаба Т. В. Професійна комунікація. Матеріали до курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів факультету фізичного виховання. Кропивницький, 2021. 124 с.

8. Ліштаба Т. В. Українська мова та культура мовлення. Практичний курс для студентів факультету фізичного виховання. Кропивницький, 2021. 96 с.

9. Малиновський А. І. Особистісні детермінанти формування іміджу тренера з футболу як фактор професійного вдосконалення : дис. ... канд. наук з фізичного виховання та спорту : 24.00.01. Київ, 2020. 225 с.

10. Петровська Т., Малиновська А. Соціально психологічні складові іміджу спортивного тренера як суб'єкта спортивної діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Випуск 4 (74). URI: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/14190>

11. Позднишев Є. В. Соціально-психологічні основи формування іміджу суб'єктів спортивної діяльності : дис. ... докт. психол. наук : 19.00.05. Київ, 2019. 534 с.

12. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Київ : Знання, 2006. 291 с.

13. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 310 с.

Назва навчальної дисципліни: Педагогіка спорту

Цільовий компонент: спрямована на вивчення проблем у сфері педагогіки спорту, поглиблення фахових знань, практичних вмінь та навичок педагогічного забезпечення в професійній діяльності тренерів (тренерів-викладачів) та інших фахівців у сфері фізичної культури і спорту.

Змістовий компонент: Стан наукової розробки педагогічних проблем спорту. Педагогіка спорту в системі наукового знання. Характеристика теорії спорту. Спорт як засіб військово-фізичної підготовки, ідеологічного та морального виховання на різних етапах розвитку суспільства. Формування елементів сучасного фізичного виховання у другій половині XIX ст. Становлення фізичної культури і спорту у період від початку XX ст. до сучасності. Проблеми виховання у спорті вищих досягнень. Система моральних відносин у спорті. Принципи спортивної етики. Естетичне виховання у спорті. Розумове, трудове і патріотичне виховання засобами фізичної культури і спорту. Олімпійська освіта в Україні.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція; методи проблемного викладу, створення ситуації інтересу в процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід; інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 5. Уміє застосовувати сформовані компетенції для ідентифікації і розв'язання стандартних і нестандартних професійних ситуацій.

ПРН 6. Уміє здійснювати психолого-педагогічний супровід навчально-тренувального процесу підтримку і розвиток усіх його суб'єктів.

ПРН 7. Уміє планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики таймменеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

Список рекомендованої літератури:

1. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами управління: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2004. 352 с.

2. Ложкин Г.В., Повякель Н.И. Практическая психология конфликта. К.: МАУП, 2002. 256 с.

3. Массовая физическая культура в вузе. / Под ред. В.А. Маслякова, В.С. Матяжова. М.:Высш. шк., 1991. 189 с.

4. Новосельський В.Ф. Професія: вчитель фізичної культури. К.: Знання, 1991. 48 с.

5. Педагогіка фізической культури и спорта: учебник / под. ред. С.Д. Неверковича. М.: Физическая культура, 2006. 528 с.

6. Педагогіка фізической культуры: учебник / коллектив авторов; под общ. ред. В.И. Криличевского, А.Г. Семенова, С.Н. Бекасовой. М.: КНОРУС, 2012. 320 с.

7. Решетников Н. В., Кислицын Ю. Л. Физическая культура. М.: Академия, 2001. 152 с.

8. Теорія і методика фізичного виховання: у 2 т. /за ред. Т. Ю. Круцевич. К. : Олімпійська література, 2008. Т. 2: Методика фізичного виховання різних групнаселення. 368 с.

9. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : підруч. для студентіввищ. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. Ч. 1. 272 с.

10. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2008. 276 с.

Інформаційні ресурси

<http://sport-iznutri.ru/category/istoricheskie/>

<http://femalesport.ru/category/face/history>

<http://i-fakt.ru/category/sport/>

<http://www.lookatme.ru/wiki/>

<http://prosto-sport.com/>